

БЕРДИЧІВСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ПРОФІЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ
ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ФАХОВИХ МОЛОДШИХ БАКАЛАВРІВ
НА ОСНОВІ БАЗОВОЇ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ЗІ
СПЕЦІАЛЬНОСТІ 221 СТОМАТОЛОГІЯ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ
«СТОМАТОЛОГІЧ ОРТОПЕДИЧНА»
В БЕРДИЧІВСЬКОМУ МЕДИЧНОМУ ФАХОВОМУ
КОЛЕДЖІ ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Педагогічною радою
Бердичівського медичного фахового коледжу
Житомирської обласної ради
Голова педагогічної ради
Вячеслав ШЕВЧЕНКО
Протокол № 8 від 27.06. 2023 р.
Освітня програма вводиться в дію з 01.09. 2023 р.
В.о. директора Вячеслав ШЕВЧЕНКО

Загальні положення освітньої програми

Освітня програма профільної середньої освіти для підготовки фахових молодших бакалаврів на основі базової загальної середньої освіти зі спеціальностей 221 Стоматологія спеціалізації «Стоматологія ортопедична» (далі — Освітня програма) розроблена на виконання Закону України «Про освіту», Державного стандарту базової загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів від 30 вересня 2020 року № 898(далі - Державний стандарт).

Освітня програма розроблена на основі Типової освітньої програми профільної середньої освіти закладів освіти, що здійснюють підготовку молодших спеціалістів на основі базової загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН України від 01.06.2018 р. № 570.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг та структуру навчального навантаження;
- очікувані результати навчання здобувачів;
- пропонований зміст окремих предметів, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН;
- форми організації освітнього процесу та інструменти внутрішньої системи забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

Загальний обсяг та структура навчального навантаження

Загальний обсяг навчального навантаження для студентів I-II курсів у частині профільної середньої освіти, яке фінансується, складає 2660 годин. Гранично допустиме тижневе навантаження на студента I-II курсів у частині профільної середньої освіти складає 30 годин. Коледж здійснює підготовку медичної спеціальності 221 Стоматологія, тому граничне тижневе навантаження студента може бути збільшено до 36 год. у межах санітарно-гігієнічних норм. Частина навчальних годин з предмету «Фізична культура» (2 години на тиждень) не враховуються при визначенні гранично допустимого тижневого навантаження студентів.

Освітня програма та відповідний навчальний план профільної середньої освіти розроблено відповідно до статті 15 Закону України «Про загальну середню освіту» та Державного стандарту. Вони передбачають години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів,

профільних предметів і спеціальних курсів. При складанні навчального плану перелік предметів з блоку вибірково-обов'язкових, профільних та спеціальних курсів сформовано з урахуванням галузі знань 22 Охорона здоров'я та спеціальності 221 Стоматологія спеціалізації «Стоматологія ортопедична», з якої здійснюється підготовка за освітньо - кваліфікаційним рівнем фахового молодшого бакалавра. Перелік предметів та кількість годин на їх вивчення наведено в додатку №1. Частина навчальних годин призначена для забезпечення профільного навчання, яке є невід'ємною частиною професійної підготовки фахового молодшого бакалавра.

Результати навчання, які виходять за рамки Державного стандарту, зараховуються в результатах навчання за освітньо-професійною програмою фахового молодшого бакалавра, обсяги яких визначаються у кредитах ЄКТС та зараховуються в дисциплінах навчального плану підготовки за освітньо-кваліфікаційним ступенем фахового молодшого бакалавра.

При складанні навчального плану кількість годин на вивчення базових або профільних предметів може бути збільшена за рахунок додаткових годин. При проведенні практичних занять з інформатики та іноземної мови допускається поділ академічної групи на 2 підгрупи, але не менше 10 студентів у групі, в інших випадках поділ на підгрупи лише в межах нормативної бази МОН України.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Відповідно до Державного стандарту, визначено завдання, які має реалізувати викладач у рамках кожної освітньої галузі.

Результати навчання повинні робити внесок у формування загальних та спеціальних компетентностей здобувачів освіти.

№ з/п	Загальні компетентності	Компоненти
1	Вільне володіння державною мовою	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>

2	<p>Спілкування іноземними мовами (окрім мови держави, визнаної Верховною Радою державо-агресором або державо-окупантом)</p>	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	<p>Математична компетентність</p>	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві. розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язання математичних</p>

		задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації.
4	Основні компетентності у природничих науках	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях.</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу.</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети: організувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість в пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії.</p>

7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію. дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість в собі; переконаність, що успіх команди це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
---	----------------------------------	--

8	Соціальна громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати і аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту.</p>
---	---------------------------------------	---

9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
---	--	---

10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ошадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя.</p>
----	--	---

Такі загальні компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися засобами як окремих предметів, так і їх угруповань

Ключові та загальнопредметні компетентності, окремі предмети та предметні цикли можуть інтегруватися, формуючи наскрізні лінії.

Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування у студентів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, навчальних предметів та предметних циклів; вони враховуватимуться при формуванні студентського середовища.

Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню у студентів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Мета наскрізних ліній «сфокусувати» увагу й зусилля викладачів-предметників, кураторів груп, зрештою, усього педагогічного колективу на досягненні життєво важливої для студента й суспільства мети, увиразнити ключові компетентності.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжпредметні та загальноколеджні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний

цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою; предмети за вибором; роботу в проєктах; позааудиторну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування у студентів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проєкти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває у студентів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати у студентів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності.</p> <p>Викладач сприяє формуванню у студентів толерантного ставлення до товаришів, порядності, чесності.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення студента як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я. Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати у студентів чимало радісних емоцій.</p>
Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого</p>

розуміння студентами практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання з включенням студентів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо-предметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес студентів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Здобувачі освіти набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Вимоги та форми здобуття профільної середньої освіти.

Профільна середня освіта здобувається після здобуття базової середньої освіти.

Форми організації освітнього процесу визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу у Бердичівському медичному фаховому коледжі Житомирської обласної ради».

Рекомендовані форми організації освітнього процесу.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи занять:

- формування компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбіноване заняття;
- розвитку компетентностей.

Формами організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання викладач визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості освіти складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення студентами результатів навчання (компетентностей).

Завданнями внутрішньої системи забезпечення якості освіти коледжу є:

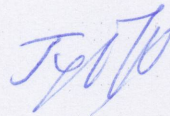
- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок студентів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища коледжу;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

На підставі схваленої педагогічною радою коледжу та затвердженої наказом директора освітньої програми профільної середньої освіти для підготовки фахових молодших бакалаврів на основі базової загальної середньої освіти розробляються навчальні плани для спеціальності 221 Стоматологія ОПП Стоматологія ортопедична, що конкретизує організацію освітнього процесу.

Освітня програма та перелік освітніх компонентів, що передбачені освітньою програмою, оприлюднюються на вебсайті коледжу.

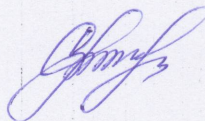
РОЗРОБЛЕНО:

Заступник директора
з навчальної роботи

Тетяна ГУБАРЄВА

Голова циклової комісії
загальноосвітніх дисциплін

Світлана ОГОРОДНІЧУК

Перелік предметів профільної середньої освіти
для підготовки фахових молодших бакалаврів на основі базової
загальної середньої освіти

зі спеціальності 221 Стоматологія спеціалізації «Стоматологія ортопедична»

№ з/п	Навчальні предмети	Кількість годин
	Базові предмети	1855
1	Українська мова	140
2	Українська література	140
3	Зарубіжна література	70
4	Іноземна мова	140
5	Історія України	105
6	Всесвітня історія	70
7	Громадська освіта	70
	Основи економічної теорії*	35
	Основи правознавства*	35
8	Математика	210
9	Біологія і екологія	140
10	Географія	88
11	Фізика і астрономія	245
12	Хімія	122
13	Фізична культура	210
14	Захист України	105
	Вибірково-обов'язкові предмети (можливість вибору з трьох предметів двох)	210
15	Інформатика (Основи медичної інформатики)	60
16	Технології (Зуботехнічне матеріалознавство)	60
17	Мистецтво (Культурологія)	90
	Профідьні предмети та спеціальні курси:	595
18	Анатомія та фізіологія з елементами біомеханіки жувального апарату людини	90
19	Моделювання анатомічної форми зубів \ Художнє моделювання різних груп зубів	60
20	Історія України	60
21	Соціологія \ Конфліктологія	60
22	Основи філософських знань	60
23	Безпека життєдіяльності	60
24	Основи охорони праці	60
	ВСЬОГО	450
	Додаткові години на окремі базові предмети, факультативні курси, індивідуальні заняття, поділ на підгрупи тощо	145
	Всього фінансується	2660